

Tematska kartografija, radionica u Osijeku i online, 28. 6. 2023.

Nastava geodezije i kartografije

Miljenko Lapaine

Sažetak

Prezentacija započinje iznošenjem podataka o obrazovanju geodetskih tehničara u Hrvatskoj. Osim Geodetske tehničke škole u Zagrebu, geodetski sadržaji predaju se na još 8 polivalentnih srednjih škola u Osijeku, Rijeci, Puli, Splitu, Slavonskom Brodu, Dubrovniku i Čakovcu. Javno dostupnih udžbenika za geodetske i kartografske predmete gotovo nema. Na internetu je pronađen samo jedan. U tom je udžbeniku uočen niz pogrešaka koje su poslužile kao poticaj za ovu prezentaciju. Pritom se najviše primjedbi odnosi na kartografiju i kartografske projekcije.

Posebno se ističu pogrešan pristup i tumačenje cilindričnih i konusnih projekcija kao perspektivnih projekcija na plašt valjka, odnosno stošca, koji se zatim razrežu i razvijaju u ravninu. To je pogrešan i zastarjeli pristup koji bi trebalo izbjegavati, premda se mnogima čini poučnim i zgodnim.

Nadalje, pokazuje se nerazumijevanje Gauss-Krügerove, odnosno poprečne Mercatorove projekcije koje se nastoje pogrešno protumačiti kao preslikavanja na cilindar. Pogrešno se uvodi pojam dodirnog meridijana, širine zone i sl.

Na kraju se zorno demonstriraju deformacije koje sa sobom donose kartografske projekcije.

Sažeti doprinos ove prezentacije su ove tri poruke:

1. Profesoru ne treba vjerovati (osim profesor u vjeronauka)
2. Treba misliti kritički, a ne preuzimati bez razmišljanja
3. Uvijek se moramo pitati zašto je nešto takvo kakvim nam to prikazuju, može li se to dobiti na drugi način, izvesti jednostavnije, ljepše, bolje, jeftinije, kraće ... ?